

Reactie op het wetsvoorstel 'Terugdringen verzuim'

Door L. van den Berg MSc, moeder van twee thuiszitters

Uitgangspunt

Ik wil graag reageren op het wetsvoorstel 'Terugdringen verzuim' als moeder van twee thuiszitters in de basisschoolleeftijd en vrijwilliger bij stichting iQ+. Ik ben uiteraard blij met alle inspanningen om het aantal kinderen/jongeren dat uitvalt uit het onderwijs terug te dringen. Echter zal deze wetswijziging niets veranderen. Het is immers oude wijn in nieuwe zakken en pakt het werkelijke probleem niet aan. Als ervaringsdeskundige en vanuit mijn vrijwilligerswerk weet ik dat aanwezigheid op school afdwingen geen oplossing is. Kinderen willen namelijk niets liever dan gewoon naar school en ouders willen het beste voor hun kind.

Oorzaak en gevolg

Ook nu al moeten scholen verzuim registreren en een melding doen bij de leerplichtambtenaar bij ongeoorloofd verzuim. Mijn ervaring is dat scholen dat niet doen, omdat dan aan het licht komt dat zij hun zorgplicht verzaken. De reden dat kinderen uiteindelijk thuis komen te zitten is niet dat zij regelmatig verzuimen aanwezig te zijn. Dat is een gevolg. De reden dat een enkele keer verzuim kan uitgroeien tot langdurig veel verzuim en uiteindelijk tot uitval is dat scholen en samenwerkingsverbanden veel te weinig doen met de hulpvragen van ouders en kinderen.

Pak oorzaak aan om verzuim terugdringen

Waar ik mij ernstig zorgen over maak is dat deze wetswijziging het probleem zal verergeren in plaats van zal oplossen. Kinderen en jongeren raken beschadigd wanneer zij gedwongen worden hele schoolweken in een niet passende omgeving met niet passend onderwijs aanwezig te zijn. Het is een misvatting dat kinderen het leuk vinden om te spijbelen of ziek te zijn en niet naar school kunnen. Voor ouders is het een ramp wanneer een kind steeds niet naar school kan. Vele ouders van thuiszitters raken hun baan kwijt door de zorg voor hun kind. De oorzaak van verzuim ligt op school. Het verzuim terugdringen lukt alleen wanneer het probleem bij de bron wordt aangepakt: verplicht scholen passend onderwijs te bieden en handhaaf dit!

Geef de stok aan de juiste personen!

Ouders willen niets liever dan dat hun kinderen opgroeien tot gelukkige en succesvolle mensen. Echter staan ouders buiten spel wanneer het op school niet lekker loopt met hun kind. Ouders signaleren vaak als eerste dat er iets aan de hand is, maar worden zelden serieus genomen wanneer ze hun zorgen op school delen. Met deze wetswijziging krijgen scholen en samenwerkingsverbanden de stok om mee te slaan wanneer het kind dreigt uit te vallen. Zij zijn echter de partijen die verzuimen er alles aan te doen om kinderen en jongeren binnen boord te houden. Geef de stok aan ouders! Geef ouders de mogelijkheid om in een vroeg stadium hun zorgen te bespreken en verplicht scholen en samenwerkingsverbanden om in een vroeg stadium met noodzakelijke aanpassingen voor een zorgleerling te komen. Wanneer er verzuim geregistreerd wordt, zijn ze al te laat met het bieden van passend onderwijs!

Het schoolsysteem is niet geschikt voor alle leerlingen.

Het werkelijke probleem is dat het huidige schoolsysteem niet geschikt is voor alle leerlingen. Er zijn grote problemen in het onderwijs die het voor niet gemiddelde leerlingen erg lastig maken zich

staande te kunnen houden. De klassen zijn te groot, de medeleerlingen te divers, de leerkrachten kunnen nooit alle leerlingen de aandacht geven die ze nodig hebben. Het is een simpele rekensom:

Wanneer in een klas met 30 kinderen een leerkracht elke leerling 5 minuten 1 op 1 aandacht wil geven (bijvoorbeeld voor extra uitleg, extra uitdaging, een gesprekje over een moeilijke thuissituatie, etc), kost dat 150 minuten. Dus het kost 2,5 uur om slechts 5 minuten tijd te nemen voor elke leerling. En dit betekent dat elke leerling op 5 minuten na 2,5 uur lang geen aandacht krijgt. En bij individuele aandacht ligt de sleutel in het voorkomen van verzuim. De niet gemiddelde leerlingen hebben passend onderwijs nodig. De extra begeleiding, de extra uitleg of juist extra uitdaging die nodig is om de leerling te helpen bij zijn of haar ontwikkeling, kan niet door de eigen leerkracht gegeven worden. En dus raakt een leerling ontmoedigd, raakt achterop of verliest de motivatie en glijdt steeds verder af.

Maak van Leerplicht geen aanwezigheidsplicht maar een ontwikkelrecht

De leerplichtwet zou moeten gaan over de plicht tot leren en ontwikkelen. Wanneer een school een kind géén goede leer- en ontwikkelomgeving kan bieden, zouden ouders niet gedwongen moeten worden hun kind hiernaartoe te brengen. Een ouder voldoet niet aan de plicht zijn of haar kind te laten leren en ontwikkelen, door het naar een school te sturen waar het kind niet kan leren en ontwikkelen door gebrek aan passend onderwijs. Het kind heeft recht op een ononderbroken ontwikkeling. Men zou het moeten toejuichen wanneer ouders er zelf alles aan doen om hun kinderen een passende leeromgeving te bieden en de kinderen zich daar goed ontwikkelen. Zolang het scholen en samenwerkingsverbanden niet lukt om binnen redelijke termijn voor een leerling een passende leer- en ontwikkelsituatie te creëren zouden zij gestraft moeten worden, niet de leerling of diens ouders. In plaats van de vrijstellingsmogelijkheden te beperken zouden ze juist moeten worden uitgebreid: bij gebrek aan een passend onderwijsaanbod mogen ouders het zelf organiseren, inclusief budget voor leermiddelen.

En misschien is dit wel de beste manier om het verzuim terug te dringen: Maak thuisonderwijs een legale keuze. Een thuisonderwezen kind is immers geen thuiszitter!

Conclusie

Dit wetsvoorstel zal het verzuim niet terugdringen, maar maakt de problemen groter.

Wat helpt wel

- Pak het probleem bij de bron aan: verplicht scholen en samenwerkingsverbanden tot het verzorgen van goed onderwijs, ook voor de niet gemiddelde leerling.
- Straf scholen en samenwerkingsverbanden bij het niet nakomen van hun zorgplicht.
- Zolang scholen en samenwerkingsverbanden niet voor elke leerling een passend aanbod hebben, moeten ouders geholpen worden bij het organiseren van alternatieven om hun kinderen te helpen tot leren en ontwikkelen te komen. Zo kunnen ouders aan hun plicht voldoen goed voor hun kinderen te zorgen .

L. van den Berg MSc,

Moeder van twee thuiszitters en vrijwilliger bij stichting iQ+ (o.a. betrokken geweest bij het thuiszittersproject 'Ook naar School')